

Υπόθεση της κοινωνίας η αναγέννηση της Πάρνηθας (Φωτεινή Τζώρα, Πολιτικός Επιστήμων)

/ [Πεμπτούσια](#)

Εικόνα 3: Αποψη της καμένης Πάρνηθας

Το καλοκαίρι του 2007, συνέβη μία από τις μεγαλύτερες φυσικές καταστροφές στην ιστορία της σύγχρονης Ελλάδας. Μια από τις πρώτες μεγάλες και σημαντικές πυρκαγιές, ήταν αυτή στον Εθνικό Δρυμό της Πάρνηθας στις 28 Ιουνίου. Ο απολογισμός ήταν καταστρεπτικός, τόσο για τον Εθνικό Δρυμό της Πάρνηθας, όσο και για το μικρόκλιμα της Αθήνας γενικότερα.

Η φωτιά αναμφίβολα ζημίωσε σημαντικά τη βλάστηση, αφού αποτέφρωσε μια έκταση 49.000 στρεμμάτων. Περίπου 27.200 στρέμματα της καμένης έκτασης βρίσκονται εντός των ορίων της περιοχής Natura 2000 (που έχει συνολική έκταση περίπου 149.000 στρέμματα).

Κάηκε δηλαδή περίπου 18% της προστατευτέας περιοχής. Επιπλέον, προστατευόμενα είδη ζώων που ζούσαν στον Δρυμό είδαν ή θα δουν τους πληθυσμούς τους να μειώνονται, αφού πολλά ζώα κάηκαν ή πέθαναν από ασφυξία, ενώ οι εναπομείναντες πληθυσμοί θα αντιμετωπίσουν έντονα προβλήματα τροφής και κατοικίας. Επιστήμονες υποστηρίζουν, ότι η αποτέφρωση της τελευταίας μεγάλης δασικής έκτασης κοντά στην Αθήνα θα σημαίνει θερμότερα καλοκαίρια, παρατεταμένους καύσωνες και πλημμύρες τον χειμώνα.

Οι καταστροφές που προκλήθηκαν στην Πάρνηθα από την φωτιά, αποτελούν σημαντικό ζήτημα όχι μόνο για τον Δήμο Αχαρνών, αλλά και για όλη την Αττική. Χωρίς την Πάρνηθα η Αττική δεν μπορεί να κατοικηθεί. Ιδιαίτερα μάλιστα ο Δήμος Αχαρνών, όπως και οι όμοροι σε αυτών Δήμοι έρχονται αντιμέτωποι με σοβαρά πλημμυρικά φαινόμενα εξαιτίας της πυρκαγιάς. Η προστασία του περιβάλλοντος επομένως, καθίσταται ζήτημα ζωτικής σημασίας.

Παραφράζοντας τον Χαλίλ Γκιμπράν[1], στο έργο του «ο Προφήτης», προτρέπει τον αναγνώστη «μέσα από τη φλόγα που καίει μέχρι την καταστροφή... να ξαναγεννιέται από τις στάχτες του». Αυτή η διαδικασία αναγέννησης πρέπει να προωθηθεί στην κοινωνία, ώστε με συνεργασία κατοίκων και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αλλά και των κεντρικών φορέων, να φροντίσουν για την επούλωση των πληγών που προκλήθηκαν στο περιβάλλον.

Χαρακτηριστικό και ιδιαίτερο παράδειγμα ιδιωτικής πρωτοβουλίας αποτελεί «Το Πάρκο των ψυχών». Ένα σύνολο γλυπτών από κορμούς καμένων δέντρων στην Πάρνηθα που δημιούργησε αφιλοκεδώς ο γλύπτης Σπυρίδων Ντασιώτης με την έγκριση του Δασαρχείου Πάρνηθας και την υποστήριξη του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Πάρνηθας και του Συνδέσμου Προστασίας Πάρνηθας.

Τον Μάιο του 1912, η Διοίκηση του Νοσοκομείου Ευαγγελισμός αποφασίζει την ίδρυση Σανατορίου στην Πάρνηθα με σκοπό τη νοσηλεία και τη θεραπεία των ανθρώπων, οι οποίοι έπασχαν από τη μαστιγα της εποχής, τη φυματίωση. Χιλιάδες άνθρωποι νοσηλεύτηκαν απομακρυσμένοι από τις οικογένειες τους για μήνες ή και χρόνια. Ένας εξ αυτών, ο ποιητής Γιάννης Ρίτσος, ο οποίος την περίοδο εκείνη έγραψε την «Εαρινή Συμφωνία».

Τον Οκτώβριο του 2012, ο Σπυρίδων Ντασιώτης[2] εμπνευσμένος από την ιστορία

του Σανατορίου Πάρνηθας επέλεξε τον χώρο απέναντι οπό το επιβλητικό και γεμάτο μνήμες εγκαταλελειμμένο πλέον Σανατόριο, για να δημιουργήσει το έργο του. Φόρμες λιτές, σκληρές, σε συμφωνία με το περιβάλλον και τις μνήμες. Μνήμες ανθρώπων που πόνεσαν, που τρόμαξαν, μνήμες ενός δάσους που χάθηκε. Τραγική ειρωνεία ο συνδυασμός που είναι εμπνευσμένος από την Ιστορία του Σανατορίου της Πάρνηθας, χώρου που φιλοξενούσε ανθρώπους που με δυσκολία ανέπνεαν το πλούσιο οξυγόνο της περιοχής και εκφρασμένος μέσα από τα νεκρά πια δένδρα, που υπήρξαν οι ζωοδότες της.

Ο γλύπτης δεν χάραξε απλά κορμούς. Έδωσε «ζωή» σε νεκρούς κορμούς δέντρων, εκφράζοντας έτσι τα συναισθήματα που κατείχαν τους τροφίμους του Σανατορίου κατά την περίοδο του εγκλεισμού τους και ταυτόχρονα δίνει «ζωή» στον καμένο τόπο. «Το Πάρκο των ψυχών» δημιουργήθηκε για να θυμίσει το παρελθόν και να διορθωθεί το μέλλον. Χαρακτηριστικά αναφέρει ότι «όταν ξεχνάμε το παρελθόν, αυτό τότε επιστρέφει σε εμάς πιο σκληρό και πιο δύσκολο».

Εικόνα 4: «Ο σταυρός του Μαρτυρίου»

Σημαντική και αξιόλογη δράση επίσης αναπτύσσει το Δασαρχείο Πάρνηθας σε συνεργασία με εθελοντικές οργανώσεις, όπως το WWF, ο Όμιλος Φίλων του Δάσους, ο Ορειβατικός Σύλλογος Αχαρνών και το Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού της Πάρνηθας, πραγματοποιώντας ξεναγήσεις σε Σχολεία και Συλλόγους.

Σκοπός των ξεναγήσεων είναι να ευαισθητοποιήσει το κοινό στην αξία της προστασίας και της διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος. Οι ξεναγήσεις εντάσσονται στο πρόγραμμα Περιβαλλοντικής ενημέρωσης- ευαισθητοποίησης και προσαρμοσμένο στην ηλικία του κοινού που συμμετέχει περιβαλλοντικά παιχνίδια, περίπατο στα μονοπάτια του Δρυμού, πεζοπορία και παρατήρηση του φυσικού πλούτου (βλάστηση, πανίδα, κ.ά.).

Τέλος, Το Μικρό Μουσείο της Πάρνηθας, ένας ιδιαίτερος χώρος περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης δημιουργήθηκε με πρωτοβουλία της Regency Entertainment σε συνεργασία με το Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Πάρνηθας.

Ο επισκέπτης ακολουθώντας μια αφηγηματική διαδρομή γνωρίζει το οικοσύστημα της Πάρνηθας και αντιλαμβάνεται τη σπουδαιότητά του για ολόκληρη την Αττική, μαθαίνει για την ιστορία του Εθνικού Δρυμού της Πάρνηθας, διαβάζει για τη χλωρίδα και την πανίδα της περιοχής, μυείται στην εμπειρία του δάσους και αποκτά επίγνωση ότι το μέλλον του πλανήτη εξαρτάται πρωτίστως από τη δική του στάση και συνδρομή. Σημαντικό κομμάτι της έκθεσης είναι η αναφορά, με την υποστήριξη πολυμέσων, στην καταστροφική πυρκαγιά του 2007, αλλά και το σημαντικό έργο που έχει γίνει από τότε έως και σήμερα για την αποκατάσταση του Δρυμού.

[1] Γκιμπράν, Ο Προφήτης, Αθήνα, 2013.

[2]<http://www.acharnes-news.gr/synenteukseis/7470/spuros-ntasiotis-o-anthropos-pou-dimiourgise-to-parko-ton-psuxon>

Παρατήρηση: Το παρόν κείμενο αποτελεί τμήμα της Διπλωματικής Εργασίας «**Τοπική Αυτοδιοίκηση και Πολυπολιτισμικότητα. Η περίπτωση του Δήμου Αχαρνών**» της φοιτήτριας του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών, ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ) και πολιτικής επιστήμονος κ. **Φωτεινής Τζώρα**. Η εργασία εκπονήθηκε με α' επιβλέπουσα καθηγήτρια την κ. Τριανταφυλλοπούλου Αθανασία, β' επιβλέπουσα καθηγήτρια την κ. Συλαίου Στυλιανή και Ακαδημαϊκό υπεύθυνο τον κ. Μπαντιμαρούδη Φιλήμονα, δημοσιεύεται, δε, εμπλουτισμένη σε συνέχειες από την ΠΕΜΠΤΟΥΣΙΑ.

[Διαβάστε το προηγούμενο τμήμα της εργασίας εδώ](#)